

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

จัดทำโดย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เมษายน 2568

คำนำ

การบริหารความเสี่ยงเป็นเรื่องสำคัญ และเป็นส่วนหนึ่งของกลไกการบริหารเพื่อมุ่งองค์กรไปสู่ความก้าวหน้า โดยลดผลกระทบที่อาจเป็นอุปสรรคขัดขวางต่อการพัฒนา ซึ่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เล็งเห็นความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง และได้มีการจัดให้ทุกส่วนงานในมหาวิทยาลัย มีการจัดทำประเมินและบริหารความเสี่ยงขึ้นทุกปี เพื่อลดผลกระทบที่อาจเป็นอุปสรรค และทำให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการบริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล

และโดยที่เรื่องการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับทุจริต ก็นับเป็นเรื่องที่สำคัญ และจำเป็นที่มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการ ซึ่งกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยให้การบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริตของมหาวิทยาลัยดำเนินการโดยได้ผลลัพธ์ตามความมุ่งหมาย ก็คือ การจัดให้มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อใช้เป็นแนวทางในการป้องกันความเสี่ยง เพื่อเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตโดยไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหา จะน้อยกว่าหน่วยงานอื่น หรือหากกรณีเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าหน่วยงานอื่นที่ไม่มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันไว้ล่วงหน้าแล้ว

อนึ่ง ในปีนี้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเน้นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ตามภารกิจของมหาวิทยาลัยในภารกิจการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล โดยในส่วนภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ไม่ได้มีการดำเนินการประเมินความเสี่ยง เนื่องจากมหาวิทยาลัยไม่มีภารกิจในลักษณะดังกล่าว

คณะผู้จัดทำ สำนักงานอธิการบดี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เมษายน 2568

สารบัญ

	หน้า
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	4
ความหมายของความเสี่ยง และความหมายของความเสี่ยงทุจริต	4
วัตถุประสงค์ของการประเมินและการบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริต	4
กรอบแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต	5
กรอบแนวคิดและนิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริต	7
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	8
ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	8
ขั้นตอนที่ 1. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	
ขั้นตอนที่ 2. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	
ขั้นตอนที่ 3. เมทริกซ์ความเสี่ยง (Risk level matrix)	
ขั้นตอนที่ 4. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk –Control Matrix Assessment)	
ขั้นตอนที่ 5. แผนบริหารความเสี่ยง	
ขั้นตอนที่ 6. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	
ขั้นตอนที่ 7. การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง	
ขั้นตอนที่ 8. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง	
ขั้นตอนที่ 9. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง	

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ประจำปีงบประมาณ 2568

ความหมายของความเสีย และความหมายของความเสี่ยงการทุจริต

ความเสีย

หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบ หรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของมหาวิทยาลัย ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติงาน การเงิน และการบริหาร ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้ โดยวัดจากผลกระทบ (Consequence) ที่ได้รับ และโอกาสที่เกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์ โดยจำแนกความเสียได้เป็น 5 ลักษณะ คือ

1. ความเสียที่เกี่ยวข้องในระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Risk)
2. ความเสียที่เกี่ยวข้องในระดับปฏิบัติการ (Operational Risk)
3. ความเสียที่เกี่ยวข้องกับด้านการเงิน (Financial Risk)
4. ความเสียที่เกี่ยวข้องในด้านความปลอดภัย จากอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน (Hazard Risk)
5. ความเสียที่เกี่ยวข้องกับชื่อเสียง หรือความน่าเชื่อถือ (Reputation Risk)

ความเสี่ยงการทุจริต

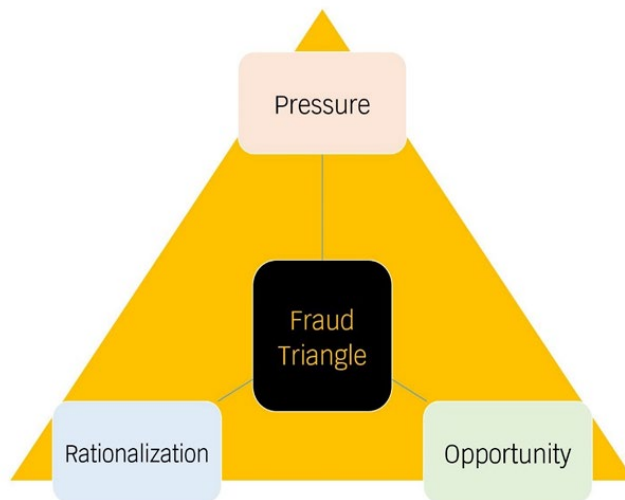
หมายถึง ความเสียของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์ของการประเมินและบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต 1

- 1) เพื่อสร้างมาตรการในป้องกันและการลดโอกาสการทุจริต
- 2) เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ
- 3) เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาล และความซื่อตรงขององค์กร
- 4) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

กรอบแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับ การควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ตามหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R. Cressey (1940) ซึ่งเป็นนักสังคมวิทยาและอาชญาวิทยา ชาวอเมริกัน ได้ให้สมมติฐานไว้ในหนังสือชื่อ Other's People Money

โดยนอกจากหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R. Cressey (1940) ยังมีทฤษฎี Four-Sided Diamond Fraud ของ David T. Wolfe and Dana R. Hermanson (2004) และทฤษฎี GONE Theory ของ Leonard J. Brook (2004) โดยหลักทฤษฎีทั้งสามได้กล่าวถึงสาเหตุจูงใจของพฤติกรรมผู้กระทำผิดหรือสิ่งที่จะก่อให้เกิดการทุจริต ตามตารางดังนี้

Triangle Fraud	Four-sided Diamond	Gone Theory
1. Opportunity	1. Capability	1. G-Greed
	2. Opportunity	2. O-Opportunity
2. Pressure	3. Incentive / Motive	3. N-Need
3. Rationalization	4. Rationalization	4. E-Expectation

คำอธิบายความหมายของคำศัพท์ ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต

Opportunity	โอกาส เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เอื้ออำนวย มีสิ่งล่อตาล่อใจเปิดโอกาสที่จะฉกฉวยผลประโยชน์ เนื่องจากความบกพร่องหรือจุดอ่อนของระบบงานหรือช่องว่างของกฎระเบียบที่เปิดโอกาสให้ทำได้
Pressure	ความกดดัน ความกดดัน และแรงกดดันเมื่อเกิดเหตุการณ์คับขันจากสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ มีความจำเป็นต้องการใช้เงิน
Incentive / Motive	แรงจูงใจ แรงบันดาลใจ มีสิ่งจูงใจ
Capability	ความสามารถ มีความสามารถที่ทำได้ที่เกิดจากอุปนิสัย ความสามารถเฉพาะตัวของผู้ปฏิบัติงาน และลักษณะงานเอื้อประโยชน์ที่จะประพุดิมีขอบและทำการทุจริตได้
Rationalization	มีเหตุผล มีเหตุผลเข้าข้างตนเองว่าสามารถทำได้ คนอื่นยังสามารถทำได้โดยไม่คิดว่าผิด มีความสามารถ และโอกาสที่เกิดจากตำแหน่งหน้าที่
Greed	ความโลภ เกิดความละมบโลภมาก เห็นคนอื่นทำผิดแล้วไม่ได้รับการลงโทษจับไม่ได้จึงหลงผิดอยากทำบ้าง ไม่พึงพอใจในสิ่งที่ตนมี
Need	ความต้องการอยากได้ ความต้องการหรือความจำเป็นที่ต้องการใช้เงิน จึงเป็นแรงกดดันให้ทำทุกสิ่งทำได้เพื่อให้ได้เงินมา
Expectation	ความคาดหวัง คาดหวังว่าสิ่งที่ตนกระทำไม่มีผู้อื่นล่วงรู้ และเอาผิดได้ หรือโอกาสที่จะถูกค้นพบการกระทำที่ผิด ถูกจับได้และรับการลงโทษน้อยมาก

(ข้อมูลจากบทความ ผู้ตรวจบัญชีสหกรณ์ มีบทบาทและหน้าที่ในการป้องกันและตรวจสอบการทุจริตในสหกรณ์ได้อย่างไร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์)

กรอบแนวคิดและนิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Control) ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่มุ่งสู่การเป็นการเป็นราชการใสสะอาดสามารถสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานของส่วนราชการให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะกลไกของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริตในภาครัฐ ได้ขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้บริบทใหม่ที่เน้นเรื่องการป้องกัน ป้องปรามที่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการสกัดกั้น ยับยั้งเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตโดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริต คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือหลักที่สำนักงาน ป.ป.ท. ใช้เพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อป้องกันสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต เพื่อยกระดับค้ำคะแนดัชนีการรับรู้การทุจริต Corruption Perceptions Index: CPI) โดยได้จำแนกประเภทการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็น 3 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ความเสี่ยงการทุจริตที่ด้านการอนุมัติ อนุญาต

ด้านที่ 2 ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ 3 ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ซึ่งได้ให้นิยามประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk Management: CRM ไว้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการอนุมัติ อนุญาต ได้แก่ การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ

ด้านที่ 2 การใช้อำนาจและการอำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหน้าที่ ตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ

ด้านที่ 3 ด้านการใช้จ่าย ได้แก่ โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกงบประมาณ ประเภทงบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอก งบประมาณ และโครงการที่ใช้จ่ายจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณ ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะส่วนราชการระดับกรม/เทียบเท่าและรัฐวิสาหกิจ

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ในปีงบประมาณ 2568 มหาวิทยาลัย กำหนดขอบเขตการประเมินความเสี่ยงว่าจะประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ตามภารกิจของมหาวิทยาลัย ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
2. ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจและตำแหน่งหน้าที่
3. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
4. ด้านการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

1. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)
2. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
3. เมทริกซ์ความเสี่ยง (Risk level matrix)
4. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk –Control Matrix Assessment)
5. แผนบริหารความเสี่ยง
6. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
7. การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
8. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
9. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ 1 การระบุความเสี่ยง

เทคนิคในการระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

โดยการประเมินความเสี่ยงในครั้งนี้ ใช้วิธีระดมสมอง และการถกเถียง หยิบยก ประเด็นที่มีโอกาสเกิด เพื่อระบุความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในแต่ละประเด็น โดยสามารถระบุความเสี่ยง ได้ดังนี้

1. ความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

ในส่วนนี้ได้มีการพิจารณาภารกิจของมหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พ.ศ. 2550 แล้วพบว่า ภารกิจหรือพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัย คือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ การบริการวิชาการแก่สังคม การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งมีได้มีพันธกิจหรือภารกิจหลักในด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 แต่อย่างไร จึงไม่มีการจัดทำ การประเมินความเสี่ยงทุจริตในหัวข้อนี้

2. ความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจและตำแหน่งหน้าที่

ในส่วนนี้ได้พิจารณาเลือกกระบวนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นภารกิจหลักของหน่วยงานมาพิจารณาประเมินความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน โดยพบว่า ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีระบบงานที่วางไว้อย่างเป็นระบบ ซึ่งมีกฎหมาย และหลักเกณฑ์ข้อบังคับ ระเบียบที่กำหนดการดำเนินการไว้อย่างชัดเจนแล้ว อย่างไรก็ตามพบว่า ยังอาจมีบางกระบวนการที่เกี่ยวข้องที่อาจเอื้อให้บุคลากรมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเรียกรับสินบน ได้แก่ ในกระบวนการพิจารณาผลการเรียนของนักศึกษา (การให้คะแนนการเรียนการสอนและการตัดเกรด) โดยอาจมีอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่บางราย มีการเรียกรับหรือรับผลประโยชน์จากนักศึกษา เพื่อการแลกเปลี่ยนผลคะแนนการเรียนหรือการสอบโดยการเปลี่ยนแปลงผลคะแนนการเรียนหรือการสอบให้ดีขึ้น

3. ความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

ในส่วนนี้ พิจารณาเลือกกระบวนการ การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการวิจัยและพัฒนาและเพื่อให้บริการทางวิชาการ ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เรื่องหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการวิจัยและพัฒนาและเพื่อให้บริการทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาที่ไม่สามารถดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 กรณีสถาบันอุดมศึกษาในระบบวิจัยและนวัตกรรม เนื่องจากประกาศดังกล่าว เปิดโอกาสให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความสะดวกและคล่องตัว สำหรับการจัดซื้อจัดจ้างในวงเงิน ที่ไม่เกิน 1 ล้านบาท สามารถดำเนินการได้โดยหัวหน้าโครงการเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดซื้อจัดจ้างแต่เพียงผู้เดียว นำมาเป็นภารกิจหลักของหน่วยงาน พิจารณาประเมินความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน การป้องกันความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้อง

กับสินบน การเกิดการทุจริตที่ส่งผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อมหาวิทยาลัย และเพื่อให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ดำเนินการเป็นไปด้วยความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถตรวจสอบได้

4. ความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนด้านการบริหารงานบุคคล

ในส่วนนี้ กองบริหารและจัดการทรัพยากรมนุษย์ได้พิจารณาเลือกกระบวนการงาน การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของหน่วยงาน เพื่อนำมา ประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสินบน โดยพบว่า เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการเรียกรับสินบน ทั้งในรูปแบบ ของเงินหรือผลประโยชน์อื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงาน มหาวิทยาลัย กระบวนการนี้ส่งผลให้พนักงานมีโอกาสดำเนินการพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง เลื่อนเงินเดือน หรือได้รับการพิจารณาความดีความชอบ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ดังนั้น การประเมินผลการปฏิบัติงานจึงต้องพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของงาน สมรรถนะหรือพฤติกรรม การปฏิบัติงาน และข้อตกลงในการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ โดยต้องดำเนินการด้วยความถูกต้อง เที่ยงตรง และยุติธรรม ป้องกันการเลือกปฏิบัติและเป็นไปอย่างไม่เป็นธรรม จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการเสริมสร้าง ประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย โดยยึดหลักความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เกิดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยสูงสุด

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปเป็นตารางระบุความเสี่ยง ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ความเสี่ยงทุจริต ในประเด็นการรับสินบน	ชื่อกระบวนการงาน	โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
			Know Factor	Unknown Factor
1. ด้านการขออนุมัติ อนุญาต	ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการขออนุมัติ อนุญาต เนื่องจากหน่วยงาน ไม่มีการกิจอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. 2558			
2. ด้านการใช้อำนาจ ตามกฎหมาย/การให้ บริการตามภารกิจและ ตำแหน่งหน้าที่	กระบวนการพิจารณา ผลการเรียนของนักศึกษา (การให้คะแนนการเรียน การสอบและการตัด เกรด)	การเรียกรับผลประโยชน์หรือ สินบนจากนักศึกษาเพื่อการ แลกเปลี่ยนผลคะแนนการเรียน หรือการสอบโดยการเปลี่ยนแปลง ผลคะแนนการเรียนหรือการสอบ ให้ดีขึ้น		/

ความเสี่ยงทุจริต ในประเด็นการรับสินบน	ชื่อกระบวนการ	โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
			Know Factor	Unknown Factor
3. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อ การวิจัยและพัฒนาและ เพื่อให้บริการทาง วิชาการการจัดซื้อจัดจ้าง	การเรียกรับผลประโยชน์หรือ สินบน เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ บริษัท ร้านค้า ผู้รับจ้าง หรือ ผู้ขาย		/
4. ด้านการบริหารงาน บุคคล	การประเมินผลการ ปฏิบัติงานของพนักงาน มหาวิทยาลัย	การเรียกรับสินบนในรูปแบบ ผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงิน และประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ ได้มาซึ่งการเลื่อนเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง การพิจารณา ความดีความชอบ หรือ ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน		/

หมายเหตุ ความหมายของประเภทความเสี่ยงการทุจริต

Know Factor	ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดขึ้นมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูง ที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีมานานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ตารางที่ 2 ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายการสีไฟจราจร)

ความเสี่ยงทุจริต ฯ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
1. ด้านการขออนุมัติ อนุญาต	ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการ ขออนุมัติ อนุญาต เนื่องจากหน่วยงาน ไม่มีภารกิจอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. 2558				
2. ด้านการใช้อำนาจตาม กฎหมาย/การให้ บริการ ตามภารกิจและตำแหน่ง หน้าที่	การเรียกรับผลประโยชน์หรือสินบนจากนักศึกษาเพื่อการ แลกเปลี่ยนผลคะแนนการเรียนหรือการสอบโดยการ เปลี่ยนแปลง ผลคะแนนการเรียนหรือการสอบให้ดีขึ้น		/		

ความเสี่ยงทุจริต ฯ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
3. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	การเรียกรับผลประโยชน์หรือสินบน เพื่อเอื้อประโยชน์ให้บริษัท ร้านค้า ผู้รับจ้าง หรือผู้ขาย		/		
4. ด้านการบริหารงานบุคคล	การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงิน และประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง การพิจารณาความดีความชอบ หรือ ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน		/		

หมายเหตุ เป็นข้อมูลแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ตามรายการสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีเขียว ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวัง
ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายใน
องค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงาน
ตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก
ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ขั้นตอนที่ 3 เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ตารางที่ 3 SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง 2 มิติ

ความเสี่ยงทุจริต ฯ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของ การเฝ้าระวัง			ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ			ค่าความเสี่ยง รวมจำเป็น X รุนแรง
		3	2	1	3	2	1	
1. ด้านการขออนุมัติ อนุญาต	ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการ งานอนุมัติ อนุญาต เนื่องจาก หน่วยงานไม่มีการกักขังอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558							
2. ด้านการใช้อำนาจ ตามกฎหมาย/การให้ บริการตามภารกิจและ ตำแหน่งหน้าที่	การเรียกรับผลประโยชน์หรือสินบนจาก นักศึกษาเพื่อการแลกเปลี่ยนผลคะแนน การเรียนหรือการสอบโดยการเปลี่ยนแปลง ผลคะแนนการเรียนหรือการสอบให้ดีขึ้น	2			2			4

ความเสี่ยงทุจริต ฯ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของ การเฝ้าระวัง			ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ			ค่าความเสี่ยง รวมจำเป็น X รุนแรง
		3	2	1	3	2	1	
3. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	การเรียกรับผลประโยชน์หรือสินบนเพื่อเอื้อประโยชน์ให้บริษัท ร้านค้า ผู้รับจ้างหรือผู้ขาย	2			2			4
4. ด้านการบริหารงานบุคคล	การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงิน และประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง การพิจารณาความดีความชอบ หรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	2			2			4

ตารางที่ 3.1 ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ความเสี่ยงทุจริต ฯ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนรอง Should
1. ด้านการขออนุมัติ อนุญาต	ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการ งานอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากหน่วยงานไม่มีภารกิจอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558		
2. ด้านการใช้อำนาจ ตามกฎหมาย/การให้ บริการตามภารกิจและ ตำแหน่งหน้าที่	การเรียกรับผลประโยชน์หรือสินบนจากนักศึกษาเพื่อการแลกเปลี่ยนผลคะแนนการเรียนหรือการสอบโดยการเปลี่ยนแปลงผลคะแนนการเรียนหรือการสอบให้ดีขึ้น	2	-
3. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	การเรียกรับผลประโยชน์หรือสินบน เพื่อเอื้อประโยชน์ให้บริษัท ร้านค้า ผู้รับจ้าง หรือผู้ขาย	2	-
4. ด้านการบริหารงาน บุคคล	การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงิน และประโยชน์รูปแบบอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง การพิจารณาความดีความชอบ หรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	2	-

ตารางที่ 3.2 ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

ความเสี่ยงทุจริต ฯ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	1	2	3
1. ด้านการขออนุมัติ อนุญาต	ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการขออนุมัติ อนุญาต เนื่องจาก หน่วยงานไม่มีภารกิจอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558			
2. ด้านการใช้อำนาจตาม กฎหมาย/การให้ บริการ ตามภารกิจและตำแหน่ง หน้าที่	การเรียกรับผลประโยชน์หรือสินบนจากนักศึกษาเพื่อการแลกเปลี่ยน ผลคะแนนการเรียนหรือการสอบโดยการเปลี่ยนแปลง ผลคะแนนการเรียน หรือการสอบให้ดีขึ้น	-	2	-
3. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	การเรียกรับผลประโยชน์หรือสินบน เพื่อเอื้อประโยชน์ให้บริษัท ร้านค้า ผู้รับจ้าง หรือผู้ขาย	-	2	-
4. ด้านการบริหารงาน บุคคล	การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงิน และประโยชน์ รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง การพิจารณา ความดีความชอบ หรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	-	2	-

หมายเหตุ เป็นข้อมูลที่น่าโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงสูงจนถึงสูงมาก ที่เป็นสีส้มและสีแดง
มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า 1-3 โดยมีเกณฑ์การให้ค่า ดังนี้

3.1 ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง แนวทางการพิจารณา

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือ
ขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน
ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ 3 และ 2

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้นๆ
แสดงว่า กิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต
ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ 1 เท่านั้น

3.2 ระดับความรุนแรงของผลกระทบ แนวทางการพิจารณา

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders
รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาวศีเครือข่าย ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด
รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย

Customer/User ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal

Process หรือผลกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk –Control Matrix Assessment)

ตารางที่ 4 ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ความเสี่ยงทุจริต ฯ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
1. ด้านการขออนุมัติ อนุญาต	ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็น การรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากหน่วยงาน ไม่มีภารกิจอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. 2558				
2. ด้านการใช้อำนาจ ตามกฎหมาย/การให้ บริการตามภารกิจ และตำแหน่งหน้าที่	การเรียกรับผลประโยชน์หรือสินบน จากนักศึกษาเพื่อการแลกเปลี่ยน ผลคะแนนการเรียนหรือการสอบ โดยการเปลี่ยนแปลง ผลคะแนน การเรียนหรือการสอบให้ดีขึ้น	ดี	-	/	-
3. ด้านการจัดซื้อ จัดจ้าง	การเรียกรับผลประโยชน์หรือสินบน เพื่อเอื้อประโยชน์ให้บริษัท ร้านค้า ผู้รับจ้าง หรือผู้ขาย	ดี	-	/	-
4. ด้านการบริหาร งานบุคคล	การเรียกรับสินบนในรูปแบบ ผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงิน และ ประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่ง การเลื่อนเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง การพิจารณาความดีความชอบ หรือ ความก้าวหน้า ในการปฏิบัติงาน	ดี	-	/	-

หมายเหตุ เป็นข้อมูลที่น่าค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ 3 มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงของเรื่องที่ทำประเมินเพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยง ตามความรุนแรงของความเสี่ยง โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

- ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรและยอมรับได้ ไม่มีความเข้าใจ

ขั้นตอนที่ 5 แผนบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ 5 ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยงทุจริต ฯ	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
1. ด้านการขอ อนุมัติ อนุญาต	ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากหน่วยงานไม่มีการกักจอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558				
2. ด้าน การใช้ อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตาม ภารกิจและตำแหน่ง หน้าที่	การเรียกรับผลประโยชน์ หรือสินบนจากนักศึกษา เพื่อการแลกเปลี่ยนผล คะแนนการเรียนหรือการ สอบโดยการเปลี่ยนแปลง ผลคะแนนการเรียนหรือ การสอบให้ดีขึ้น	1. อาจารย์และเจ้าหน้าที่มีการเรียกประโยชน์หรือ สินบนจากนักศึกษาเพื่อการแลกเปลี่ยนผลคะแนน การเรียนหรือการสอบให้ดีขึ้น 2. อาจารย์และเจ้าหน้าที่มีการรับประโยชน์หรือ สินบนจากนักศึกษาเพื่อการแลกเปลี่ยนผลคะแนน การเรียนหรือการสอบให้ดีขึ้น	1. ประชาสัมพันธ์นโยบาย No Gift Policy และขอความร่วมมือให้บุคลากรถือปฏิบัติ โดยเคร่งครัดต่อไป 2. จัดทำมาตรการการดำเนินการกรณี มีการเรียกรับประโยชน์หรือสินบนจาก นักศึกษาเพื่อการแลกเปลี่ยนผลคะแนน การเรียนหรือการสอบให้ดีขึ้น 3. ประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับเรื่อง ร้องเรียนทุจริต	เมษายน 2568 เมษายน 2568 เมษายน 2568	กองกฎหมาย
3. ด้านการจัดซื้อ จัดจ้าง	การเรียกรับผลประโยชน์ หรือสินบน เพื่อเอื้อ ประโยชน์ให้บริษัท ร้านค้า ผู้รับจ้าง หรือผู้ขาย	1. การได้มาซึ่งราคากลางที่ไม่คุ้มค่าและไม่โปร่งใส 2. การกำหนด TOR ที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของการใช้งาน ส่งผลให้มหาวิทยาลัยใช้ต้นทุนสูง เกินความจำเป็น	1. จัดอบรมให้ความรู้ การจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อการวิจัยและพัฒนาและเพื่อให้บริการ ทางวิชาการ และการกำหนด TOR ที่ดี 2. เผยแพร่แนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อให้ การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปใน ทิศทางเดียวกันทั้งมหาวิทยาลัย	มีนาคม – พฤษภาคม 2568 พฤษภาคม 2568	กองงานพัสดุ

ความเสี่ยงทุจริต ฯ	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
4. ด้านการบริหารงานบุคคล	การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงิน และประโยชน์รูปแบบอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง การพิจารณาความดีความชอบ หรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	1. การใช้การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเรียกรับสินบน 3. การเลื่อนเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง การพิจารณาความดีความชอบ หรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นธรรม	1. ปรับปรุงคู่มือการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานมหาวิทยาลัย และคู่มืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ 2. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่แนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานผ่านทางช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ส่วนงานรับทราบ และมีการดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งมหาวิทยาลัย 3. จัดโครงการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ ทบทวนแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ในประเด็นการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับสินบน 4. ประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนทุจริต	พฤศจิกายน 2567 พฤศจิกายน 2567 ธันวาคม 2567 ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568	กองบริหารและจัดการทรัพยากรมนุษย์

ขั้นตอนที่ 6 การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ตารางที่ 6 ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ความเสี่ยงทุจริต ฯ	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
1. ด้านการขออนุมัติ อนุญาต	ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการขออนุมัติ อนุญาต เนื่องจากหน่วยงานไม่มีภารกิจอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558				
2. ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจและตำแหน่งหน้าที่	1. ประชาสัมพันธ์นโยบาย No Gift Policy และขอความร่วมมือให้บุคลากรถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป	การเรียกรับผลประโยชน์หรือสินบนจากนักศึกษาเพื่อแลกกับผลการเรียน (การตัดเกรด)	/		
	2. จัดทำมาตรการการดำเนินการกรณีมีการเรียกรับประโยชน์หรือสินบนจากนักศึกษาเพื่อการแลกเปลี่ยนผลคะแนนการเรียนหรือการสอบให้ดีขึ้น		/		
3. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	3. ประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนทุจริต				
	1. จัดอบรมให้ความรู้ การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการวิจัยและพัฒนาและเพื่อให้บริการทางวิชาการ และการกำหนด TOR ที่ดี	การเรียกรับผลประโยชน์หรือสินบนเพื่อเอื้อประโยชน์ให้บริษัท ร้านค้าผู้รับจ้าง หรือผู้ขาย	/		
2. เผยแพร่แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งมหาวิทยาลัย	/				

ความเสี่ยงทุจริต ฯ	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
4. ด้านการบริหารงานบุคคล	1. ปรับปรุงคู่มือการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานมหาวิทยาลัย และคู่มืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ	การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงิน และประโยชน์รูปแบบอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง การพิจารณาความดีความชอบ หรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	/		
	2. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่แนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานผ่านทางช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ส่วนงานรับทราบ และมีการดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งมหาวิทยาลัย		/		
	3. จัดโครงการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ ทบทวนแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ในประเด็นการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับสินบน		/		
	4. ประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนทุจริต		/		

หมายเหตุ ขั้นตอนที่ 6 เป็นการติดตามเฝ้าระวังการทุจริต ตามแผนการบริหารความเสี่ยงในตารางที่ 5 ว่าอยู่ในสถานะความเสี่ยงระดับใด เพื่อพิจารณาทำกิจกรรมเพิ่มเติม กรณีอยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ โดย

- สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่มเติม
- สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันทีตามที่ ตามมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < 5
- สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมเพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง ระดับความรุนแรง >

ขั้นตอนที่ 7 จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ 7 ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

7.1 (สถานะสีแดง Red) เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต (เพิ่มเติม)
-ไม่มี-	-ไม่จำเป็นต้องกำหนดเพิ่ม-

7.2 (สถานะสีเหลือง Yellow) เกิดขึ้นแล้ว แต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต (เพิ่มเติม)
-ไม่มี-	ไม่จำเป็นต้องกำหนดเพิ่ม

7.3 (สถานะสีเขียว Green) ยังไม่เกิดให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	(ความเห็นเพิ่มเติม)
2. ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจและตำแหน่งหน้าที่	ควรมีการซักซ้อมความเข้าใจอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บุคลากรถือปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดอย่างต่อเนื่อง
3. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	ควรมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการปฏิบัติ เพื่อให้พนักงานวิจัยรุ่นใหม่และผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดอย่างต่อเนื่อง
4. ด้านการบริหารงานบุคคล	ควรมีการซักซ้อมความเข้าใจอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้โดยเคร่งครัดอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
เขียว	เหลือง	แดง
2. ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจและตำแหน่งหน้าที่	-	-
3. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	-	-
4. ด้านการบริหารงานบุคคล	-	-

หมายเหตุ ขั้นตอนที่ 8 เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นภาพรวมว่า ผลการบริหารความเสี่ยงการทุจริต มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด (สี) เพื่อเป็นเครื่องหมายในการกำกับ ติดตามประเมินผล โดย

- สถานะความเสี่ยงสีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะความเสี่ยงสีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง

ขั้นตอนที่ 9 การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง จะดำเนินการภายหลังจากการดำเนินการตาม แผนการบริหารความเสี่ยง โดยจะรายงานให้มหาวิทยาลัยทราบ ในรอบ 6 เดือนและรอบ 12 เดือน ต่อไป
